

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Francisci De Oviedo Madritani, Societatis Iesv,
Theologiæ Professoris, Cursus Philosophicus**

Oviedo, Francisco de

Lvgdvni, M.DC.LI.

Punct. I. Quid sit generatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95503](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95503)

parte materiae dispositae ad formam, & carentis dispositionibus illius formae, quam tunc retinet, alias tunc materia existeret absque omni forma.

CONTROVERSIA II.

De generatione substantiali.

NOMEN generationis tam accidentalem, quam alterationem vocamus, & substantialem, quae nomen generationis sibi arrogat, in tota sua latitudine sumptum comprehendit. In hac Controversia tantum de generatione substantiali, quae simpliciter generatio dicitur, sermo instituitur.

PUNCTUM PRIMUM.

Quid sit generatio?

- 1 Philosophi, quos retuli libr. 1. Physic. Controuers. 3. Punct. 4. asserentes formas quasi sopitas perpetuo materiae inesse, dicebant nullam dari generationem substantialem, verumtamen cum ibi probauerim nouas produci formas substantiales, & has materiae praexistenti vniri media vnione superaddita, quod euici Controuersia 4. Puncto 1. & formas has, & vnionem non creari, sed educi ex potentia materiae, de quo Controuersia 3. Puncto 4. manifestè concluditur dari generationem substantialem, ex vi cuius producitur saltem vnionis modus, & resultat totum compositum genitum, quod ostendunt omnes experientiae, atque rationes, quibus probauimus dari formas substantiales. Neque in hac re demonstranda amplius oportet immorari.
- 2 Aristot. 3. Physic. cap. 1. text. 14. ita generationem describit: *Generatio est via ad naturam.* & lib. 8. cap. 7. text. 62. *Generatio est mutatio de non ente ad ens.* & lib. 1. de generat. c. 4. text. 13. haec habet: *im verò totum mutatur, & nihil sensibile ut eiusdem subiectum remanet.* Ex quibus definitionibus hanc ad mentem Philosophi Theologi compingunt: *Generatio est mutatio totius in totum nullo sensibili permanente ut subiecto eodem.* Qui dicebant 1. Physic. Controuers. 1. Generationem essentialiter dicere formaliter vt generationem priuationem, vt terminum à quo, asserunt generationem essentialiter definiri per mutationem, & hanc esse de illius essentia, ita vt si in eodem instanti temporis creetur materia, & in eodè producatur forma, & vnio dependenter à materia, harum productio non sit generatio, sedeductio, & totum non genitum, sedeductum denominetur. Hi duplici ratione possunt suam explicare sententiam, possunt enim asserere hanc physicam actionem, quae modò est mutatio, & dicitur generatio equi, secundum suam intrinsecam entitatem connotare priuationem formae praecedentem in materia, ita vt si priuatio illa non praecessisset, non haec numero actio, quae essentialiter est generatio subsisteret, sed alia loco illius, quae non esset generatio, sedeductio. Aliòve modo possunt asserere hanc eandem specie, & numero actionem, ex vi cuius forma equi modo gignitur, cum praecessit priuatio futuram esse, etiam si priuatio in materia non praecessisset, non tamen dicendam esse generationem, quia generatio non solum dicit intrinsecam entitatem actionis physicae, sed addit supra hanc priuationem praexistentem in subiecto, ita vt eademmet actio, quae in prima mundi generatione producta fuit forma elementum in eodem instanti, in quo materia fuit creata, & deductio dicitur, & non generatio ex defectu priuationis praexistens, posset esse generatio, si priuatio formae praecessisset in materia prius tempore creata.
- 3 Prior dicendi modus grauiter reprehendendus est, quàm posterior, quia sine fundamento, & contra rationem bonae Philosophiae dicitur Physicam entitatem actionis intrinsecè esse connexam cum priuatione termini in subiecto praexistenti, quod ex duplici capite repugnantiam inuoluit. Primò, quia priuatio est ens negatiuum, quod est non esse ens, & propriè non esse: ergo non potest ab illa dependere entitas positiua, & physica actionis, quae enim connexio

Franc. de Cusado, Philosoph. Tom. I.

inter esse, & non esse, seu inter positium, & priuationem esse potest: Dices formam positium assensus connecti cum negatione dissensus, ita vt sine hac iuxta communioem sententiam illa non possit subsistere, ac proinde rectè posse rem positium connecti cum ente negatiuo, seu cum negatione. Non ad rem, quia assensus dicit negationem dissensus, quatenus opponitur cum habitu illius negationis, videlicet cum dissensu, cum quo in eodem subiecto coniungi nequit, & cum non possit in subiecto in instanti reali temporis non coniungi, vel cum dissensu, vel cum illius negatione, eo ipso quod assensus non coniungatur cum dissensu, cum illius negatione coniungendus est, & hac tantum ratione possunt entia positiua esse connexa cum negationibus, quatenus oppositionem habent cum habitibus illarum negationum. Ex hac doctrina vires refumit ratio nostra. Hae actio physica nullam oppositionem habet cum termino vt existente, neque vt praexistente: ergo nullam connexionem habet cum illius negatione: oppositionem non habere cum termino vt existente perspicuum est, cum potius oppositionem habeat essentialem cum illo, non illam habere cum termino vt praexistente ex eo solum efficaciter esset probandum, quod nullum caput huius oppositionis excogitari potest, id tamen positiue probò, & clarè ostendo physicam entitatem actionis, quae generatio dicitur, nullam connexionem habere cum priuatione praexistente. Actio physica actionis eadem est in primo instanti, in quo dicitur productio, & in secundo, in quo conseruatio appellatur, sed in instanti, in quo dicitur conseruatio, existit, quin immediatè antea praecessisset priuatio termini: ergo in instanti, in quo dicitur prima productio posset existere, etiam immediatè antea non praecessisset priuatio termini: ergo in illo instanti connexionem non habet cum priuatione immediatè antea praexistente. Secundò impugnat hae connexio, quia etiam nisi inter priuationem, & positium admittatur connexio, haec vanè fingitur respectu termini non existentis, sed iam praeteriti, quia id quod praeterit in ordine ad id, quod modo est, perinde se habet, ac si nunquam fuisset.

Posterior modus defendendi generationem esse essentialiter mutationem minus à veritate aberrat, neque potest rationibus philosophicis impugnari, quia tantum differt à sententia, quae defendit generationem non esse mutationem in modo loquendi, quia de rebus physicis secundum se sumptis idem iudicium fertur, etsi dicatur generationem non esse essentialiter mutationem, siue oppositum defendatur, dum semel concedatur hanc physicam actionem, quae generatio dicitur accidentaliter esse mutationem, & potuisse eandem non habere hanc mutationis denominationem, etsi tunc simul cum illa ratio generationis illi defuisset. Impugnandus tamen est hic dicendi modus, quia rationem formalem vltimò constituentem generationem constituit in ratione quadam extrinseca actioni superaddita, quae ab illa potuit deficere, & iuxta illum nulla datur actio, quae intrinsecè sit generatio, cum omni actioni ratio mutationis, quam essentialiter dicit generatio, accidentaliter contingat. Quod si haec tantum ad modum loquendi pertineant, tamen absurdè dicuntur, quia totius scholae consensus actiones generatiuas agnoscit, quae intrinsecè, & per suas entitates physicas, & per praedicata intrinseca ipsarum actionum generationes constituuntur. Secundò impugnat hie dicendi modus. Productio Verbi diuini essentialiter est generatio, vt docet fides, & tamen non est mutatio: ergo de ratione generationis non est mutatio.

Respondent nonnulli: Generationem Verbi non esse mutationem, quia repugnat in diuinis dari mutationem, quae in creatis non repugnat. Fateor in diuinis mutationem repugnare, & implicare processionem Verbi esse mutationem, sed ex hoc capite argumentum desumo. Quotiescumque repugnat in diuinis, seu in alio quocumque formalitas aliqua repugnat illud quod formaliter constituitur per talem formalitatem: ergo si generatio constitueretur formaliter per mutationem eo ipso quod repugnaret processionem Verbi ratio mutationis, eidem repugnaret ratio generationis: sed non repugnat ratio generationis tali processionem, potius illam dicit essentialiter, & illi repugnat ratio mutationis: ergo generatio formaliter, vt generatio est non dicit mutationem. Respondent alij mutationem esse de conceptu essentiali generationis create specificè sumptae, non verò de ratione generationis abstractae à create, & increata. Contrà: de conceptu generationis

Lib. 3 abstra

abstrahentis à generatione creata, & increata non est ratio formalis mutationis, sed ratio illa communis non includens mutationem, quæ contrahitur ad increatam, qualis est generatio Verbi per differentiam non includentem mutationem, potest contrahi ad creatam per differentiam contractuam illius rationis communis, ex vi cuius constituitur species distincta à generatione increata Verbi, quæ differentia non dicat rationem mutationis: ergo de ratione generationis creata non est ratio mutationis, cum hæc non includatur in conceptu generationis, neque in conceptu creaturæ contrahente conceptum communem generationis, & constituyente speciem distinctam à generatione Verbi. Confirmatur: Generatio Verbi increati procedentis à Patre increato, & ingenito, & generatio huius hominis procedentis ab alio homine conveniunt uniuocè in ratione communi generationis, in qua non includitur ratio mutationis, sed secluso conceptu mutationis à generatione hominis remanent plura prædicata, per quæ possit contrahi illa communis ad rationem specialem generationis creata hominis essentialiter differentem à generatione Verbi: ergo de ratione generationis finitæ respicientis terminum, & principium creata ut distinctæ à generatione Verbi respiciente terminum increatum, & principium improductum non est ratio formalis mutationis. Maior negari nequit, minor est per se nota, quia eo ipso quod generatio hominis concipiatur à principio creato in terminum creatum erit contracta ratio illa communis generationis ad rationem specialem essentialiter differentem à generatione Verbi: Consequentia est legitima.

Hæc argumentandi forma plurimum observari oportet quoties volumus transferre rationem aliquam ex Deo ad creaturas, & ex creaturis ad Deum in qua primò statuentis est ratio communis illius entitatis abstrahentis à ratione creata, & increata, & contrahenda præcisè, per id, quod formaliter addit supra illum conceptum ratio entis creati, & increati nulla alia formalitate depta, vel posita, & sic contra videndum est an Deo, vel creaturæ possit competere: g. inquirimus an in Deo remunerante merita hominum reperiatur proprius iustitiæ actus, non debemus prædicatum aliquod demere, vel addere iustitiæ diuinæ distincto, à iustitiâ creata præter prædicatum entis ab alio, quod à iustitiâ diuinâ relegandum, & entis à se, quod illi tribuendum est tanquam immediatè contractuum rationis communis iustitiæ, quod si nullo alio prædicato dempto, aut ablato ratio illa iustitiæ in Deo nullam dicat imperfectionem, admittenda est: si verò illam includat, dicendum est talem actum non reperiri in Deo, non enim licet dicere iustitiâ increatam diuersâ prædicata dicere, quàm iustitiâ creata præter rationem entis à se, aliàs nihil esset firmum ad cognoscendum an possit virtus aliqua, quæ in creaturis admittitur in Deo concedi, si enim diuersa prædicata constitutiua habeant virtutes in Deo, & in creaturis, posset quis quancumque virtutem in Deo fingere, & dicere Deum esse humilem, & cum illi obiceretur humilitatem dicere defectum aliquem ex parte subiecti, qui repugnat Deo, respondere hunc tantum competere humilitati creata, & non humilitati increata, & ita his omnibus questionibus via occluderetur, & quilibet posset inter virtutes creatas, & increatas pro libito differentiam excogitare.

Possent aliter dici generationem non esse essentialiter mutationem, quia esse formaliter mutationem, etsi necessario annexum esset cum actione, semper est aliquid illi extrinsecum & superadditum, negatio enim præcedens, quæ est de ratione constitutiua mutationis semper ab actione distinguitur, sed tantum habere ex se petere negationem præexistentem, ex vi cuius constituitur in esse mutationis quod est exigere constitui in esse mutationis, quæ exigentia separari non poterit ab ipsa actione, quæ intrinsecè est generatio, licet ab illa ratio mutationis actualis possit separari, saltem de potentia absoluta, quia potest Deus contra illius exigentiam actionem illam exercere sine eo, quod illam præcesserit negatio. Possent modus iste suaderi ex eo quod generatio substantialis petat non introduci quovis materia sit vltimò disposita, & cum materia successivè disponatur, sic forma petat introduci postquam materia fuit illa priuata in illa mensura, in qua dispositiones fuerunt introductæ. Hunc dicendi modum impugnant rationes adductæ supra, quibus ostendit actionem generatiuam nullam connexionem posse habere cum pri-

uatione præexistente, quæ eodem modo eiuicunt nullam talis negationis exigentiam habere posse. Fundamentum desumptum ex dispositionibus firmum non est, quia dispositiones ex secluso contrario, quod per accidens subiecto inest in instanti possunt introduci in materia, & cum forma possit, & petat introduci in eodem instanti temporis, in quo est vltima dispositio in instanti temporis, in quo primo materia producitur possunt produci dispositiones omnes, & possunt educi forma & modus unionis ex potentia materie.

Ex his inferes rationem mutationis accidentaliter generationi competere, & primas elementorum productiones, in quibus materia cum priuatione non præcessit, esse generationes, etsi ratio mutationis illis non conveniat. De generationibus, quæ modo contingunt vulgo dicitur omnes esse mutationes, excipiente tamen sunt generationes, quæ fiunt quando corruptis accidentibus Eucharisticis producitur nouum substantiale compositum, quia tunc in eodem instanti temporis, in quo producitur forma totius, creatur materia, ex qua forma educitur, vel eadem, quæ in consecratione panis fuit annihilata vel alia noua, quod parum refert, quæcumque enim sit non præcessit cum priuatione forme in materia immediatè antecedente ipsius forme priuationem.

Neque in hac re de autoritate Philosophi, qui generationem per mutationem definiuit curandum est, quia deducere generationem omnem esse mutationem, ex errore, quo turpiter deceptus est censens mundum fuisse ab æterno, & idè consequenter iudicabat ante quilibet generationem materiam præcessisse priuatam forma genita.

Addo quod etiam si generatio essentialiter diceret mutationem accidentaliter importaret esse mutationem totius in totum, quia ad rationem mutationis non requiritur præcessisse totum, sed tantum præcessisse materiam priuatam formâ, quod fieret si materia absque omni forma prius tempore extitisset. Adhuc quando totum præcessit non est de ratione totius geniti destrui totum præcedens, quia etsi permaneret antiqua forma ligni in materia, cui denuo forma ignis vnitur, ignis genitus idem omnino esset, etiam si lignum antiquum permaneret, & materia communis esset forme ignis, & forme ligni. Ex quo inferes illud totius in definitione positum significare materiam accidentalem & extrinsecam toti genito, quæ constitutionem non ingreditur, neque ad illud aliquo modo pertinet, potius definit esse cum primò exiit totum genitum. Particulam illam nullo sensibili permanente, explicat Thomistæ qui censent resolutionem fieri vique ad materiam primam de accidentibus sensibilibus totius corrupti, quorum nullum remanere affirmant, cum totum nouum gignitur, verumtamen cum nos censamus talem resolutionem accidentium nequitiam fieri, prædictam particulam explicamus de toto concreto sensibili, seu composito antiquo, quod non remanet, de quo dixi Controv. I. punct. 3. in fine.

Essentialem definitionem generationis totius substantialis his claudo: *Productio compositi dependens à subiecto tanquam à causa materiali.* Quod si velis definire non solum generationem compositi, sed etiam formam, si hæc distinguitur generatione totius, hanc tibi definitionem conice: *Productio substantie dependens à subiecto tanquam à causa materiali.* Verbum productio gerit vices generis: per ly *compositi* prioris definitionis, & *substantie* posterioris excluduntur à priori & posteriori definitione generationes accidentales & à priori generatio forme si distinguitur à generatione totius per ly *dependens*, &c. excluduntur omnes creationes totius substantialis & cuiusvis partis spectantis ad illud.

Inquirunt hic nonnulli an productio forme sit propria generatio, quibus respondeo productionem forme dependentem à subiecto esse propriam generationem forme, & formam propriè dici genitam. Respectu compositi cum distinctione loquendum est: si ex vi eiusdem actionis producitur forma, & unio, productio forme materialiter sumpta propriè est generatio, quia formalis totius generatio consistit in generatione unionis, ac proinde quælibet productio cum hac identificata realiter erit generatio. Si verò per diuersam actionem producatur forma, & modus unionis, generatio forme non dicitur generatio totius, quia sine ista poterit illa existeret, posset enim generari forma, & non produci modus unionis, quo casu esset generatio forme, & non esset totum genitum, ac proinde non esset.

esset totius generatio, ex quo inferretur generationem formam tunc existentem non esse totius generationem. Ob eandem rationem affirmo casu, quo forma & vnio per eandem actionem producuntur, talem actionem dici formaliter generationem totius, non quatenus est generatio formae, sed formaliter quatenus est generatio unionis, quia sicuti ex positione unionis, & non ex positione formae resultat compositum, & sicuti ex actionibus realiter distinctis, quarum vna determinatur ad formam, & alia ad unionem, actio illa, quae recipit unionem, & non illa, quae recipit formam dicitur productio totius: sic quando identificatur productio formae, & productio unionis, formalitas illa, ex vi cuius actio illa dicitur productio unionis, & non illa, ex vi cuius est productio formae, dicitur totius productio, & generatio, si actio generatiua sit.

- 13 Propter rationem supra dictam iure dicitur hominem gigni ex eo praecise, quod gignatur illius unionis modus, etiam si materia, & forma eiusdem hominis creentur, & ob eandem rationem dicendum videtur compositum creatum, si illius unionis modus creatur, etiam si eiusdem forma esseteducta; verumtamen dici potest totum esse creatum dicere non esse dependens a materia ratione alicuius constitutiuum essentialiter, quia creatum, & independens a subiecto idem sunt, ac proinde totum creatum debet esse independens, & tale non erit totum, cuius forma dependeat a materia, quia eo ipso quod forma dependeat a materia, totum per formam constituitur essentialiter dependens ab eadem materia, quia dependentia formae refunditur in totum, quod implicat existere sine forma, cum qua inadaequate identificatum est, & per quam formaliter constituitur. Ex hac ratione recte redditur disparitas propter quam totum tantum ratione unionis genitum dici possit, & ratione creatae unionis non valet dici creatum: ad hoc enim ut totum dependentiam habeat a subiecto, quam dicit generatio, sufficit illam habere quodcumque ex his, quae ad illius constitutionem pertinent, ad hoc vero ut independentia ponatur, quae gaudere debet terminus creatus, necessum est nihil ad illius constitutionem essentialiter pertinens a subiecto dependere.

PUNCTUM II.

An generatio ab alteratione distinguatur.

- 1 Thomistarum sententiam multi non esse putant illam, quam defendunt alii Scholae auctores, vel illi qui ex animo Angelici Doctoris doctrinam reuerentur, illiusque mentem in omnibus sincere assequi affectant, a qua raro grauissimis rationibus ducti, vel nunquam discedunt, tamen in Thomistarum numero non admittuntur, quia Angelicum Doctorem in se ipso & non in quibusdam vetustis, apud quos mentem Angelici Doctoris volunt esse depositam reuerentur. Hac forsitan ratione recentes quidam qui se Thomistas appellant, defendunt generationem ab alteratione non distinguere sequitur Caietan. 1. part. quæst. 15. art. 3.

- 2 Opposita sententia communis est in Scholis, quam defendunt nostri Auctores sequenti D. Thomam multis in locis, praecipue in quæst. de potentia quæst. 3. art. 3. quem huic sententiae patrocinari multis testimoniis efficaciter probat recens quidam intrinsecus Thomista hic quæst. 1. art. 3. Eandem sententiam defendunt Capr. qui delubra Scholae Thomistarum penetrauit in 2. distinct. 3. quæst. 1. art. 3. & alij apud nostros Conimbr. lib. 1. cap. 2. quæst. 12. art. 3. Assentior huic sententiae, quam efficaciter probo: Generatio non identificatur cum alteratione, quae fuit in instanti precedenti generationem; non cum illa quae est in eodem generationis instanti: ergo cum nulla. Non identificari cum alteratione precedenti probo: Alteratio praecedens existebat generatione non existente: ergo alteratio illa, & generatio distinguuntur, separatio enim evidens signum est distinctionis. Secundò in Thomistarum sententia alteratio illa tota cõsumitur in instanti, in quo existit generatio: ergo non potest identificari cum generatione, implicat enim ex duabus actionibus realiter identificatis vnã definire esse, & aliam existere in eodem instanti temporis. Generationem non identificari cum alteratione, quae est in instanti generationis sic probo. In nostra sententia, quae asserit in generatione permanere

accidentia, quae immediatè antea praecesserant, alteratio, quae est in instanti generationis, praecesserat secundum maiorem sui partem, & tamen non praecesserat generatio: ergo generatio non identificatur cum tota alteratione, quae praecesserat: ergo si cum aliqua alteratione potest identificari est cum alteratione, quae tunc fit, quae est vltimum complementum dispositionis ad formam genitam: verbi gratia, cum productione sexti gradus caloris, si vltima dispositio ad formam est calor, ut lex, sed productio illius vltimi gradus, & productio aliorum praecedentium sunt eiusdem speciei: ergo si productio primorum graduum non est productio substantiae, ut verè non est, neque productio vltimi gradus erit productio substantiae, neque illius generatio. Secundò in Thomistarum sententia dispositiones ad formam recipiuntur in toto: ergo si per eandem actionem producuntur dispositiones, & producitur forma, forma recipietur in toto composito, & totum compositum, & non materia se habebit ut causa materialis formae. Probo consequentiam: Eatenus dependet terminus actionis ab aliquo principio, quatenus actio procedit immediatè, & per se ipsam ab illo, neque aliud est formaliter hunc calorem dependere ab igne tanquam a principio actiuo, & ab hoc ligno tanquam a principio passiuo, quam hanc causalitatem, seu actionem per quam ignis ponitur extra causas procedere immediatè tanquam a principio actiuo ab hoc igne, & tanquam a principio passiuo ab hoc ligno: ergo ab illis principiis dependebit forma, a quibus dependet causalitas, ex vi cuius ponitur extra causas: ergo si ex vi alterationis ponitur extra causas ab illis dependebit, a quibus alteratio dependet: sed alteratio dependet a toto tanquam a causa materiali: ergo forma dependet ab eodem toto tanquam a causa materiali.

3 Respondebis alterationem recipi in toto composito formaliter quatenus est productio qualitatis, non verò quatenus est productio formae. Contra: productio qualitatis, & productio formae substantialis vel distinguuntur realiter, vel tantum formaliter, & per rationem: si distinguuntur realiter, alteratio, quae est productio qualitatis distinguetur, a generatione, quae est productio formae substantialis. Si per rationem tantum distinguuntur, implicat physicè, & realiter non eodem modo vtramque dependere, sicuti implicat dependere ab hoc principio praedicatum rationalis, & non ab eodem dependere praedicatum animalis cum illo identificatum, distinctio enim rationis, & fictitia conducere nequit, ut aliquid physicè conueniat alicui extremo per rationem distincto, & realiter identificato, quod non conueniat alij eodem omnino modo. Secundò respondebis formam substantialem non dependere a toto composito, etiam si dependeat ab illo alteratio, ex vi cuius producitur, quia implicat dependere ab illo: qualitatem verò per eandem actionem productam dependere a toto, quia capax est habendi hanc dependentiam. Solutionem hanc in simili reieci lib. 3. Physic. Controuerf. 13. puncto 3. ubi probaui non posse creationem recipi in Angelo tanquam in principio materiali, quia Angelus esset principium materiale sui ipsius, sicuti si ego essem principium actiuum actionis, ex vi cuius producitur, me ipsum producerem, & idè si repugnat me produci a me ipso, repugnat meam actionem productiuam a me efficienter procedere. Sic similiter fateor repugnare formam recipi in toto composito, quia reciperetur in se ipsa, & quia totum constitutum per formam supponeretur ad ipsam formam, quae manifestam inuoluunt implicationem, vetumtamen ad hæc absurda reducuntur, qui affirmant alterationem produci per eandem actionem, per quam forma producitur.

4 Eandem sententiam ex principiis ab omnibus admissis manifestè euerto. Alteratio disponit materiam ad formam recipiendam, & per terminum alterationis est materia disposita ad formam recipiendam: ergo terminus alterationis est formaliter dispositio ad formam substantialem, seu ad illius generationem: ergo generatio distinguitur ab alteratione. Probo consequentiam: Nulla qualitas disponit formaliter ad actionem, ex vi cuius producitur, alias disponderet ad se ipsam in subiecto recipiendam: sed qualitas disponit ad actionem, per quam producitur forma substantialis: ergo actio, per quam producitur forma substantialis distinguitur ab actione, per quam producitur qualitas disponens: ergo generatio, quae est productio formae substantialis distinguitur ab alteratione, quae est productio qualitatis. Neque potes dicere qualitatem disponere